

Tisková zpráva, Praha 7. 2. 2019

TZ SIRIRI: Smíření mezi křesťany a muslimy v ohrožení, Středoafričké republice znovu hrozí konflikt

Křehký mír ve Středoafričké republice, bohaté na zlato, diamanty i ropu, je znovu vážně ohrožen. V jedné z materiálně nejchudších zemí světa se zvyšuje riziko propuknutí otevřené války. Podle svědectví řady místních lidí se množí ozbrojené útoky na vesnice i vozidla na silnicích a hrozí nová eskalace násilí mezi křesťany a muslimy. Okolo 80 % země zůstává pod nadvládou nepřehledného množství jednotek rebelů a milic, které často rabují. Nepříliš úspěšná se zdá i vojenská mise OSN Minusca, rebely se nedaří odzbrojovat. V zemi je viditelné působení ruských žoldnů a čínských obchodníků s nejasnými zájmy. Česká nezisková organizace SIRIRI ve Středoafričké republice dál setrvává. Díky dobré znalosti místních poměrů, významným kontaktům a strategickým partnerům působí SIRIRI dlouhodobě v oblastech, kde je relativně nejbezpečněji. Zakladatelka SIRIRI Ludmila Böhmová se právě vrátila z měsíčního monitorovacího pobytu v zemi.

V březnu 2013 proběhl v zemi poslední ze série státních převratů a následně došlo k občanské válce. Chaos, který sužoval tři roky celou zemi a způsobil vážnou humanitární krizi, měl být oficiálně ukončen demokratickými volbami a legitimní volbou současného prezidenta A. Touadery v roce 2016. Podle přímých svědectví Středoafričanů se však stav v zemi zhoršuje. Většina území není pod kontrolou státu, opakovaně dochází k útokům na vesnice, města i uprchlické tábory, dochází k rabování a znásilňování. V pěti milionové zemi je odhadem 1,5 milionu uprchlíků a vnitřně vysídlených. Civilní obyvatelé se zachraňují útekem do buše. Přežívání v buši bez vody, jídla a přístřeší je spojené se strádáním především nejohroženějších skupin obyvatel - nemocných, žen, dětí a starších lidí.

Efektivita středoafričké armády FACA ochránit obyvatelstvo a znovu zavádět pořádek v zemi o velikosti Francie vyvolává velké pochybnosti. Jako ilustrace úrovně a „profesionality“ středoafričké armády může posloužit autentická situace, již popisuje **Ludmila Böhmová**: *„Naše auto zastavila u výjezdu z města Bouar skupina čtyř vojáků s kalašnikovy. Nikdo z nich neměl kompletní standardní uniformu s insigniemi. Požádali nás, abychom je na korbě auta svezli do města, vzdáleného 60 km, kde mají své stanoviště a kam jsme i my mířili. Jako důvod uvedli, že převáželi do města Bouar vězně do vězení a teď se potřebují vrátit. Zaujalo nás, jak vězně vlastně převezli. Tam i zpět se dostali autostopem.“* Jako další příklad činnosti vojáků středoafričké armády L. Böhmová uvádí: *„Na silnicích je spousta závor, bariér, na některých vybírají vojáci poplatky. Podle zkušeností misionářů je lepší absolvovat přejezdy raději v dopoledních hodinách, odpoledne bývají vojáci často opilí.“*

Jedním z hlavních zájmů země i mezinárodní komunity je především smířování znesvářených křesťanů a muslimů, výsledky jsou však nejisté. Město Baoro, které leží na hlavní trase mezi hlavním městem a Kamerunem, bylo známé obchodní centrum s převážně muslimskou populací. Muslimská čtvrť se tu proměnila v ruiny, zarůstající vegetací. Z původních 15 tisíc obyvatel prosperujícího města tu nyní žije pouhých 6 tisíc. Ekonomická úroveň města po odchodu muslimů do Čadu a Kamerunu prudce poklesla. *„Žádní muslimové tu nejsou. Kdyby se teď kdokoliv vrátil, ihned by byl zabit,“* dosvědčuje místní farář **Maurice Maikane** *„Všechny ty lidi jsem tu znal, normálně jsem sem chodil, měl jsem tu přátele. Tady jak jsou ty ruiny, si tu hrály děti na ulicích. S některými uprchlíky jsem v kontaktu, jsou v zahraničí, ale bojím se vrátit,“* dodává Maikane.

Popsaným varovným svědectvím a signálům však místní vláda, světová media ani mezinárodní organizace věnují minimální pozornost, což ilustruje dlouhodobý nezájem vyspělého světa o tuto africkou rozvojovou zemi. Zájem médií bohužel vyvolává až to, kdy stav přeroste v humanitární krizi velkých rozměrů. Přes popsané

strádání civilních obyvatel se politická situace v zemi považuje za stabilní, což se stalo paradoxně důvodem pro ukončení některých humanitárních a rozvojových projektů.

Katolické misie začínají být znovu vyhledávány skupinami uprchlíků, kterým stát neumí zajistit bezpečí. Evropští misionáři, kteří v zemi desítky let působí, zažili už několik převratů a znají vypjaté situace, jež převratům předchází, sledují situaci s velkým zneklidněním. Na nemnoha místech se jim podařilo s velkým úsilím zahájit a prohlubovat proces smíření, který jinak na většině území selhává. Dle slov italského misionáře **Aurelia Gazzery**, který v zemi působí již téměř 30 let, stát neinvestuje do rozvoje žádné peníze, a proto jsou rozvojové projekty nestátních organizací pro SAR tak zásadní. Otec Aurelio je již 15 let ředitelem regionální pobočky Charity ve městě Bozoum, která realizuje řadu projektů v oblasti vzdělávání, zdravotnictví a zemědělství. *„Naštěstí je tady pár nadějných společných projektů. Například v oblasti vzdělávání je to projekt Škola hrou ve Středoafrické republice, který vytvořila organizace SIRIRI. Jedná se o revoluční projekt v oblasti základního vzdělávání, který je pro budoucnost země velkou nadějí.“*

SIRIRI je česká obecně prospěšná společnost, která pomáhá ve Středoafrické republice. Od svého vzniku v roce 2006 se tato nevládní, nenáboženská a nepolitická organizace zaměřuje na rozvoj vzdělávání, zdravotnictví a zemědělství.

Středoafrická republika je jednou z nejchudších zemí světa. V žebříčku sledujícím index prosperity (www.prosperity.com), ve kterém se státy hodnotí nejen z hlediska ekonomiky, ale také z hlediska dostupnosti vzdělání, úrovně státní správy, bezpečnosti nebo osobní svobody, se SAR v roce 2018 umístila jako 148. ze 149 sledovaných zemí.

Kontakt:

Ludmila Böhmová
zakladatelka SIRIRI
ludmila.bohmova@siriri.org
601 577 441

SIRIRI o.p.s
Vyšehradská 49/320
Praha 2, 120 00

Terezie Imlaufová
ředitelka
terezie.imlaufova@siriri.org
724 381 720